

**HRVATSKI ZAVOD ZA HITNU MEDICINU
KSAVER 211
10000 ZAGREB**

**PRAVILNIK
O ZAŠTITI OD POŽARA**

U Zagrebu, 2. prosinca 2009. godine

Na temelju članka 9. Zakona o zaštiti od požara („Narodne novine“, br. 58/93, 100/04, 33/05, 107/07, 38/09), članka 5. Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara („Narodne novine“, br. 35/94), članka 58. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“ broj 150/08) te članka 44. Statuta Hrvatskog zavoda za hitnu medicinu, Upravno vijeće Hrvatskog zavoda za hitnu medicinu na sjednici održanoj 2. prosinca 2009. godine donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom utvrđuju se mjere i poslovi zaštite od požara koje su propisane Zakonom, propisima donesenim na temelju Zakona, pravilima tehničke prakse, planovima zaštite od požara i drugim odlukama tijela državne uprave, a u svezi s provedbom i unapređivanjem zaštite od požara u svrhu zaštite života ljudi i imovine u Hrvatskom zavodu za hitnu medicinu u Zagrebu, Ksaver 211 (u daljnjem tekstu: Zavod).

Članak 2.

Zaštita od požara obuhvaća skup mjera i radnji za: otklanjanje uzroka požara, sprečavanje nastajanja i širenja požara, otkrivanje i gašenje požara, utvrđivanje uzroka požara i pružanje pomoći kod otklanjanja posljedica prouzrokovanih požarom.

Odredbe ovoga Pravilnika odgovarajuće se primjenjuju i na tehnološke eksplozije koje nastaju kao posljedica uporabe zapaljivih tekućina i plinova, te ostalih gorivih tvari koje sa zrakom mogu stvoriti eksplozivnu smjesu.

Članak 3.

Zavod je dužan, na način i pod uvjetima utvrđenim Zakonom i ovim Pravilnikom, svojim alatom, tehničkim i ostalim sredstvima, a zaposlenici i svojim radom, sudjelovati u gašenju požara i spašavanju ljudi i imovine ugroženih požarom.

Članak 4.

Zaštita od požara organizira se i kontinuirano provodi pri obavljanju poslova zaposlenika u svim prostorima i mjestima Zavoda gdje postoji mogućnost nastajanja požara.

Članak 5.

Odredbe ovog Pravilnika odnose se na sve zaposlenike koji se zateknu u zavodu, osobe na pripravničkom i volonterskom radu, na osobe koje obavljaju poslove na osnovi građansko-pravnog odnosa, ukoliko rade sa sredstvima Zavoda i pod nadzorom odgovornih osoba.

Članak 6.

Zaposlenici drugih pravnih osoba dok rade u prostorijama Zavoda dužni su pridržavati se općih propisa o zaštiti od požara te pravila pravnih osoba i struka kojima pripadaju, ukoliko ta pravila nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Pravilnika.

Samostalni obrtnici i zaposlenici koje oni zapošljavaju za vrijeme rada na Zavodu dužni su pridržavati se općih propisa o zaštiti od požara i odredaba ovoga Pravilnika.

Članak 7.

Ovim Pravilnikom utvrđuju se:

- mjere zaštite od požara kojima se otklanja ili smanjuje opasnost od nastajanja požara,
- način upoznavanja zaposlenika o opasnostima od požara na radnom mjestu,
- zaposlenici zaduženi za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara ,
- obveze ravnatelja i drugih zaposlenika za provedbu mjera zaštite od požara i odgovornosti zbog nepridržavanja propisanih ili naređenih mjera zaštite od požara.

II. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 8.

U svrhu otklanjanja ili smanjenja opasnosti od nastajanja požara provode se mjere zaštite od požara u prostorima, na instalacijama i uređajima kao što su:

1. radni prostori, skladišta i dvorane
2. putovi - izlazni/ulazni,
3. električna instalacija,
4. gromobranska instalacija,
5. unutarnja hidrantska mreža s aparatima za gašenje požara,
6. vatrogasni pristupi.

Od radova na održavanju prostorija Zavoda sa stanovišta zaštite od požara značajni su:

1. ličilački radovi i

2. radovi zavarivanja.

1. Radni prostori

Članak 9.

Radi spriječavanja nastanka požara u radnim prostorima ne smije se:

- upotrebljavati grijalice s otvorenim plamenom za dodatno zagrijavanje prostora,
- pušiti, osim na za to predviđenom mjestu,
- ostavljati papir u blizini radijatora.

Nakon završetka rada dužnost je svakog zaposlenika pregledati prostoriju u kojoj radi, isključiti električne aparate, zatvoriti prozore i vrata te ključ predati vartaru.

2. Putovi - izlazni/ulazni

Članak 10.

Putovima izlaznim, ulaznim, smatraju se hodnici, stubišta, ulazno-izlazni prostori, te vrata koja služe za ulaz i izlaz iz objekta i smatraju se putem za evakuaciju u slučaju iznenadnog događaja.

Svi izlazni putovi moraju se održavati stalno slobodnim i prohodnim u cijeloj širini.

U prostorima izlaznih putova ne smiju se držati zapaljivi predmeti ni predmeti koji smanjuju njihovu površinu odnosno prohodnost.

Članak 11.

Vrata koja su predviđena kao izlaz za slučaj požara moraju biti otključana u vrijeme korištenja objekta, a naknadnim razmještajem prostora ne smiju se staviti izvan upotrebe.

3. Električna instalacija

Članak 12.

Održavanje električne instalacije obavlja za to ovlaštena pravna ili fizička osoba, ili stručni zaposlenik Zavoda.

Članak 13.

Uključivanje novih potrošača električne energije na postojeću mrežu ne može se izvršiti bez mišljenja stručne pravne osobe ili stručnog zaposlenika Zavoda.

Članak 14.

U glavnom razvodnom ormaru i razvodnim ormarima drugih prostorija moraju se postaviti odgovarajuće sheme električnih instalacija upotpunjene svim potrebnim podacima za njihovo lako razumijevanje.

Na shemama u glavnom ormaru mora se označiti namjena pojedinih prostorija, naročito mjesta sklopki za sigurnosnu i paničnu rasvjetu i za isključenje pojedinih grupa potrošača.

U blizini mjesta glavnog razvodnog ormara ne smiju se držati zapaljivi predmeti niti smije biti zapriječen pristup ormaru.

Članak 15.

Električne instalacije i trošila moraju biti osigurani od kratkog spoja i preopterećenja odgovarajućim osiguračima ili sklopkama.

Osigurač ili okidači na sklopkama moraju biti dimenzionirani za odgovarajuće opterećenje.

Zamjena osigurača mora se izvršiti samo originalnim ulošcima.

Članak 16.

Zabranjeno je postavljanje provizorne instalacije.

Članak 17.

Ispitivanje otpora izolacije obvezno je obaviti najmanje jednom u razdoblju od 10 godina, a na mjestima gdje je elektroinstalacija izvedena na drvenoj ili nekoj drugoj upaljivoj podlozi, ispitivanje je obvezno svake godine. Ispitivanje otpora izolacije električnih vodova može obavljati samo ovlaštena pravna ili fizička osoba, a nakon ispitivanja izdaje se uvjerenje o ispitivanju.

Članak 18.

Sva rasvjetna mjesta instalirana u prostorima Zavoda moraju biti stalno ispravna.

4. Gromobranska instalacija

Članak 19.

Gromobranska instalacija mora biti izvedena tako da se atmosfersko pražnjenje može odvesti u zemlju bez štetnih posljedica. U tu se svrhu pregled i ispitivanje gromobranskih instalacija mora vršiti u sljedećim slučajevima:

- nakon popravka ili prepravka gromobranske instalacije,
- nakon udara groma u instalaciju ili objekt,
- u redovnim periodičnim razmacima od tri godine.

Članak 20.

Pregled i ispitivanje gromobranskih instalacija može obavljati ovlaštena pravna ili fizička osoba koja o pregledu sastavlja zapisnik.

5. Unutarnja hidrantska mreža s aparatima za gašenje požara

Članak 21.

U svrhu zaštite od požara u prostorima Zavoda izvedena je unutarnja hidrantska mreža za gašenje požara vodom. Unutarnja hidrantska mreža pod stalnim je tlakom vode.

Članak 22.

U hidrantske ormare postavljene su vatrogasne tlačne cijevi nazivnog promjera od 52 mm s mlaznicom promjera 12 mm. Ormar mora biti označen oznakom "H".

Članak 23.

Pristup do ormarića unutarnje hidrantske mreže treba biti uvijek vidljiv i lako dostupan.

Članak 24.

Pri kontroli hidrantske mreže mjeri se tlak u hidrantskoj mreži pri istovremenom radu svih unutarnjih hidranata koji daju potreban protok vode za gašenje požara. Tlak se mjeri na kontrolnoj mlaznici na najvišem katu ili na hidrantu koji je najudaljeniji od priključka.

Tlak se mjeri pri istjecanju vode u punom mlazu iz svih hidranata i to nakon dvije minute istjecanja, a u izvještaju o mjerenju tlaka navodi se datum i vrijeme mjerenja.

Crijeva u hidrantskim ormarima kontroliraju se najmanje jedanput godišnje, pri čemu se moraju ispitati tlakom vode od 7 bara.

Hidrantsku mrežu, sa svim uređajima i armaturom, kontrolira najmanje jednom godišnje ovlaštena pravna osoba, o čemu izdaje zapisnik.

Članak 25.

U svrhu zaštite od požara u prostorijama Zavoda postavljeni su vatrogasni aparati za gašenje požara.

Članak 26.

Održavanje vatrogasnih aparata obuhvaća:

- redovni pregled,
- periodični pregled,
- kontrolno ispitivanje.

Redovni pregled obavlja zaposlenik Zavoda, a periodični pregled i kontrolno ispitivanje ovlaštena pravna osoba.

Članak 27.

Redovnim se pregledom utvrđuje:

- uočljivost aparata i dostupnost aparatu,
- opće stanje aparata,
- kompletnost aparata,
- stanje plombe aparata odnosno ventila.

Redovni pregled se obavlja najmanje jednom u tri mjeseca, ovisno o uvjetima smještaja aparata.

Uočene nedostatke korisnik je obavezan odmah ukloniti sam ili putem stručne osobe.

Članak 28.

Periodični pregled mora se obaviti najmanje jednom u godinu dana.

Članak 29.

Kontrolno ispitivanje vatrogasnih aparata mora se obaviti najmanje svake pete godine.

Članak 30.

Kod aparata starijih od 15 godina, osim aparata sa CO₂, sve radnje predviđene kontrolnim ispitivanjem potrebno je obaviti svake dvije godine.

14. Vatrogasni pristupi

Članak 31.

Unutar kruga Zavoda utvrđene su površine koje se koriste kao operativne površine za rad vatrogasne tehnike za slučaj potrebe gašenja požara, ili spašavanja osoba iz zgrade Zavoda.

Članak 32.

Vatrogasni pristupi i radne površine potrebne za rad vatrogasne tehnike trebaju se posebno označiti odgovarajućim natpisima.

Članak 33.

Zabranjeno je parkiranje vozila ili bilo kakvo zauzimanje površina koje bi onemogućilo vatrogasnoj tehnici u slučaju požara dohvat otvora na vanjskim zidovima zgrade Zavoda.

Ličilački radovi

Članak 34.

U vrijeme obavljanja ličilačkih radova zabranjeno je držanje zapaljivih tekućina na prostorima izlaznih putova i u neodgovarajućim prostorima zgrade. Radovi sa zapaljivim tekućinama mogu se obavljati samo u uvjetima kada je moguće djelotvorno prozračivanje prostorija u kojima se obavljaju radovi.

Radovi zavarivanja, lemljenja, razanja i dr. srodnih tehnika

Članak 35.

Zavarivanje na privremenim mjestima može se izvoditi samo po prethodno pribavljenom odobrenju zaposlenika zaduženog i odgovornog za poslove zaštite od požara.

Odobrenje iz stavka 1. ovog članka izdaje se na osnovi zahtjeva izvođača radova zavarivanja.

Članak 36.

Zavarivanje se mora izvoditi pod nadzorom rukovoditelja radova na mjestu zavarivanja na način i u vrijeme koje je određeno u odobrenju.

III. NAČIN UPOZNAVANJA ZAPOSLENIKA O OPASNOSTIMA OD POŽARA NA RADNOM MJESTU

Članak 37.

Svaki zaposlenik Zavoda dužan je svladati propisane obrazovne sadržaje iz područja zaštite od požara.

Članak 38.

Obrazovanje iz područja zaštite od požara provodi se:

- prilikom stupanja na posao,
- prilikom premještanja s jednog posla na drugi i
- tijekom rada zaposlenika na Zavodu

Osposobljavanje zaposlenika provodi se u skladu s važećim propisima.

IV. ZAPOSLENICI ZADUŽENI ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU OPREME I SREDSTAVA ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA

Članak 39.

Zavod ima sljedeću opremu i sredstava za gašenje požara:

- unutarnju hidrantsku mrežu,
- aparate za gašenje požara.

Održavanje opreme i sredstava za gašenje požara povjerava se ovlaštenim pravnim osobama.

Članak 40.

O rokovima u kojima se treba kontrolirati ispravnost opreme i sredstava brine osoba zadužena za vođenje poslova zaštite od požara.

V. OBVEZE RAVNATELJA I DRUGIH ZAPOSLENIKA ZA PROVEDBU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA I ODGOVORNOSTI ZBOG NEPRIDRŽAVANJA PROPISANIH ILI NAREĐENIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 41.

Ravnatelj Zavoda ovlašten je i obvezan da na području zaštite od požara:

- osigurava organizaciju i provođenje mjera zaštite od požara,
- provodi mjere zaštite od požara što ih nalože tijela državne uprave nadležna za poslove zaštite od požara,

- utvrđuje troškove za provođenje mjera zaštite od požara u financijskom planu,
- povjerava obavljanje poslova zaštite od požara osobi koja ima propisanu stručnu spremu,
- donosi program obrazovanja i uvježbavanja zaposlenika za zaštitu od požara,
- pokreće postupak zbog povrede dužnosti iz ovog Pravilnika.

Članak 42.

Drugi zaposlenici Zavoda dužni su:

- poznavati mjere zaštite od požara koje moraju provoditi na svom radnom mjestu,
- biti osposobljeni za gašenje požara aparatima i drugom opremom kojom raspolaže Zavod,
- poznavati raspored opreme i sredstava za gašenje požara,
- znati broj telefona Javne vatrogasne postrojbe Grada Zagreba,
- poduzimati mjere za neposredno otklanjanje opasnosti, koje bi mogle predstavljati opasnost za nastajanje požara ili panike
- pridržavati se pravila ponašanja o pušenju u Zavodu,
- poznavati mjesto instaliranja glavne električne sklopke u građevini,
- poznavati postupak o sigurnom ponašanju u slučaju da se osjete miris plina u prostorijama Zavoda,
- poznavati dužnosti zaposlenika u slučaju izbijanja požara u prostorima Zavoda.

Članak 43.

Pomoćnik ravnatelja za kvalitetu zdravstvene zaštite i nadzor Zavoda obavlja u području zaštite od požara sljedeće poslove:

- prati propise iz područja zaštite od požara i daje objašnjenja za njihovu primjenu službama i zaposlenicima,
- sudjeluje u izradi akata iz područja zaštite od požara,
- surađuje s drugim pravnim osobama i stručnim službama na poslovima zaštite od požara,
- obavlja i druge poslove iz svoje nadležnosti.

Članak 44.

Zaposlenik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara dužan je;

- brinuti o rokovima za ispitivanje: unutarnje hidrantske mreže, aparata za gašenje požara, električne instalacije,
- surađivati s tijelom državne uprave nadležnim za poslove zaštite od požara u vrijeme pregleda zgrade i prostora Zavoda,
- brinuti o provođenju mjera zaštite od požara naloženih rješenjem nadležnog državnog tijela te mjera utvrđenih odredbama ovoga Pravilnika,
- podnositi stručne prijedloge na unapređivanju mjera zaštite od požara,

- izrađivati pojedine upute za siguran rad sa stajališta zaštite od požara,
- brinuti se o osposobljenosti zaposlenika iz područja zaštite od požara,
- predlagati nabavu potrebne vatrogasne opreme i sredstva za gašenje požara,
- voditi evidenciju o obavljenim pregledima aparata za gašenje požara kao i druge evidencije iz područja zaštite od požara,
- izdavati odobrenja za izvršavanje radova na zavarivanju,
- pismeno izvjestiti ravnatelja o eventualno utvrđenim nedostacima s prijedlogom za poduzimanje daljnjih mjera,
- osiguravati primjenu propisa o zaštiti od požara kod održavanja i rekonstrukcije zgrade Zavoda, prostorija, uređaja i instalacija,
- sudjelovati u izradi akata iz područja zaštite od požara.

Članak 45.

Dužnosti zaštitara na ulazu u zgradu u području zaštite od požara su:

- obilaziti objekte i prostorije te vanjski prostor oko zgrade,
- otključati vrata za izlaz u slučaju opasnosti,
- nakon što djelatnici napuste radne prostorije pregledati ima li ostavljenih predmeta, neugašenih opušaka cigareta i da li su svi studenti napustili zgradu Zavoda.

Članak 46.

Dužnosti upravitelja vlasnika zgrade su:

- kontrolirati da li su aparati za gašenje požara ispravni, na odgovarajućim - određenim mjestima i da li je prostor oko njih nezakrčen te da li je njihov položaj označen propisanom naljepnicom,
- kontrolirati da li su zidni i vanjski hidranti ispravni, slobodni i nezakrčeni,
- kontrolirati da li su svi putovi koji vode prema izlazu slobodni i nezakrčeni,
- upozoravati odgovorne djelatnike radi uklanjanja uočenih opasnosti, a sam uklanjati neposredne opasnosti,
- pregledati vanjski prostor uz zgradu da li su vatrogasni pristupi za intervencije slobodni i nezakrčeni.

Članak 47.

Zaposlenici na čišćenju prostora zgrade dužni su:

- isključiti električnu struju na prekidačima u svim prostorijama Zavoda i to za osvjetljenje, za priključak računala ili pisaćih uređaja, usisavača i dr.,
- redovito odnositi otpadni papir iz uredskih prostorija,
- voditi brigu da se za čišćenje prostora ne upotrebljavaju lako zapaljive tekućine.

Članak 48.

Zaposlenik je odgovoran ako svojom krivnjom ne izvršava ili na drugi način krši obveze zaštite od požara koje su utvrđene propisima i aktima Zavoda iz područja zaštite od požara.

Članak 49.

Povrede obveza zaštite od požara su lakše i teže.

Članak 50.

Lakše povrede obveza zaštite od požara su:

- nesudjelovanje kod osiguranja propisane zaštite od požara,
- nesudjelovanje u gašenju požara i spriječavanju nastajanja štete nakon požara, ako to nije prouzrokovalo teže posljedice za zaposlenike ili imovinu,
- nemarno ili nesavjesno obavljanje radnih zadaća u vezi sa zaštitom od požara, ako nije izazvan požar, ili ako su nastale manje posljedice,
- svjesno obavljanje posla s povećanim opasnostima od požara i pored saznanja da nisu osigurane mjere zaštite od požara,
- kršenje propisa i pravila zaštite od požara,
- nesudjelovanje u organiziranom postupku obrazovanja i provjere znanja zaštite od požara,
- nemarno i nesavjesno ponašanje prema opremi i sredstvima za dojavu i gašenje požara.

Članak 51.

Teže povrede obveza zaštite od požara:

- nesudjelovanje u gašenju požara i spriječavanju nastajanja štete nakon požara, ako je to prouzrokovalo teže posljedice za zaposlenike i imovinu,
- nemarno i nesavjesno obavljanje radnih zadaća zaštite od požara, ako je požarom izazvana teža posljedica za zaposlenike i imovinu,
- svjesno obavljanje posla s povećanim opasnostima od požara i pored saznanja da nisu osigurane mjere zaštite od požara, zbog čega je nastala teža posljedica za zaposlenike i imovinu,
- kršenje propisa i pravila zaštite od požara na poslovima s povećanim opasnostima od požara,
- odbijanje rada dužeg od punog radnog vremena u slučaju nastajanja požara ili u slučaju spašavanja imovine nakon gašenja požara.

Članak 52.

Postupak o povredi obveza utvrđenih Zakonom i ovim Pravilnikom pokreće ravnatelj.

VI. DUŽNOSTI ZAPOSLENIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 53.

Zaposlenik Zavoda koji primjeti neposrednu opasnost od izbijanja požara, ili primjeti požar, ili o njemu bude obaviješten, dužan je opasnost otkloniti, odnosno ugasiti požar ako to može učiniti bez opasnosti za sebe i drugu osobu.

Kada zaposlenik nije u mogućnosti ugasiti požar dužan je odmah dojaviti o požaru profesionalnoj vatrogasnoj postrojbi - Centar veze, Zagreb, tel. 93.

Članak 54.

Zaposlenik koji je poduzeo naprijed navedene radnje obavještava osobu zaduženu za obavljanje poslova zaštite od požara, ravnatelja o iznenadnom izbijanju požara, koji poduzima daljnje mjere u svrhu gašenja požara i evakuacije zaposlenika Zavoda.

VII. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 55.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana nakon objave na oglasnoj ploči Zavoda.

Predsjednik Upravnog vijeća:

_____
mr.sc. Nedjeljko Strikić, dr.med.spec

Ovaj Pravilnik objavljen je na oglasnoj ploči __. prosinca 2009. godine i stupio na snagu dana _____.

Ravnatelj:

_____
prim. mr. Maja Grba-Bujević, dr. med.